

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen
- 1^e principiële goedkeuring

Samenvatting

In voorliggend voorontwerp van decreet worden wijzigingen voorgesteld aan het materialendecreet en het decreet houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid die nodig zijn voor een correcte omzetting van de gewijzigde Europese kaderrichtlijn afvalstoffen, de gewijzigde richtlijn inzake havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen en de richtlijn betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu.

De meeste bepalingen betreffen technische aanpassingen die weinig of geen beleidsimpact hebben, zoals aanpassingen aan definities.

De bepalingen die wel een beleidsimpact hebben zijn:

- Een rechtsgrond voor het doorrekenen van de zwerfvuilkosten aan de producenten;
- De invoering van minimale criteria waaraan een regeling van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid moet voldoen;
- Een veralgemening van het principe dat afvalinzamelaars hun inzamelformules zo moeten organiseren dat hun klanten worden aangemoedigd afval gescheiden aan te bieden.

De eerste twee punten komen erop neer dat de producenten meer financiële verantwoordelijkheid krijgen voor de kosten die verbonden zijn aan het beheer van afvalstoffen die voortkomen uit de producten die zij op de markt brengen, conform het beginsel van de uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Het derde punt geeft meer mogelijkheden om via Vlarema (financiële) stimulansen te voorzien voor het gescheiden aanbieden van recycleerbare afvalstoffen, zowel bij huishoudens als bij bedrijven.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

Met dit voorontwerp van decreet brengen we de nodige decretale wijzigingen aan in het materialendecreet en het decreet algemene bepalingen milieubeleid voor een correcte gedeeltelijke omzetting van

- de gewijzigde Europese kaderrichtlijn afvalstoffen
- de gewijzigde richtlijn havenontvangstvoorzieningen voor de afvalafgifte van schepen
- de richtlijn milieu-effecten van kunststofproducten.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2020/128 van 17 april 2020.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Zie de algemene toelichting in de memorie van toelichting horend bij dit voorontwerp van decreet. Het voorontwerp van decreet en de memorie van toelichting werden als bijlage gevoegd.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Zie de toelichting bij de artikelen in de memorie van toelichting horend bij dit voorontwerp van decreet.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Artikel 11 van dit voorontwerp van decreet wijzigt artikel 21 van het Materialendecreet. Het artikel voorziet o.m. dat producenten van producten die in het zwerfvuil terechtkomen, financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de opruiming ervan en voor het nemen van bewustmakingsmaatregelen ter preventie van zwerfvuil. De effecten van dit artikel zullen pas optreden wanneer de nodige afspraken zijn vastgelegd omtrent de hoogte van de zwerfvuilkost en de vergoeding daarvan door de producenten. Deze vergoeding zal voor een deel tegemoetkomen aan de Vlaamse overheid, aangezien deze vandaag een deel van de zwerfvuilkosten draagt.

Artikel 21 van dit voorontwerp van decreet wijzigt artikel 66, §1, tweede lid van het Materialendecreet. Het artikel voorziet reeds in de mogelijkheid tot het instellen van een retributie door de Vlaamse regering voor opname in het register van inzamelaars, handelaars, makelaars en vervoerders van afvalstoffen. Door de wijziging wordt verduidelijkt dat deze retributie de kosten kan dekken voor de administratieve behandeling van de aanvraag tot opname in het register, het

beheer van het register en de uitoefening van het toezicht op de voorwaarden gekoppeld aan deze registratie.

De Inspectie van Financiën heeft op 24 april (PVS/MDM/20/0160) een gunstig advies afgeleverd. Het advies is gevoegd als bijlage.

De Inspectie van Financiën stelt voor een aantal verduidelijkingen toe te voegen in de memorie van toelichting. Om hieraan tegemoet te komen, is in de memorie verduidelijkt hoe de huidige regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid zich verhouden tot de minimumvereisten opgelegd in de Europese kaderrichtlijn afval.

De Inspectie van Financiën benadrukt het belang van een gelijke behandeling van de diverse sectoren in kader van uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. Dit bevestigt de keuze om de zwerfvuilkosten door te rekenen aan alle producenten die producten op de markt brengen die in het zwerfvuil belanden, voor zover dit significant is, en dit niet te beperken tot een specifieke groep producenten. Het is ook een bevestiging van de keuze om de kosten voor gescheiden inzameling en recyclage voor alle regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid voor minstens 80 % door te rekenen aan de producenten.

De Inspectie van Financiën raadt aan de bestaande regelingen voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid te evalueren om op basis daarvan te oordelen of ze kunnen blijven bestaan. In de memorie is verduidelijkt dat hiermee rekening zal gehouden worden wanneer een nieuwe aanvaardingsplichtconvenant wordt onderhandeld.

In de memorie is verduidelijkt dat de doorrekening van zwerfvuilkosten nog nader zal uitgewerkt worden in een interregionaal akkoord of in een uitvoeringsbesluit. Er zal ook over gewaakt worden dat de hoogte van deze zwerfvuilkost op een transparante wijze wordt bepaald, zodat duidelijk is wie voor welke diensten betaalt.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 3 juli 2020.

B. ESR-TOETS

Er is geen onmiddellijke impact op de begroting van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde wijzigingen zullen worden opgevangen met de bestaande personeelsmiddelen.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Artikel 11 van dit decreet wijzigt artikel 21 van het Materialendecreet. Het artikel voorziet o.m. dat producenten van producten die in het zwerfvuil terechtkomen, financieel verantwoordelijk kunnen worden gesteld voor de opruiming ervan en voor het nemen van bewustmakingsmaatregelen ter preventie van zwerfvuil. De effecten van dit artikel zullen pas optreden wanneer de nodige afspraken zijn vastgelegd omtrent de hoogte van de zwerfvuilkost en de vergoeding daarvan door de producenten. Deze vergoeding zal voor het grootste deel tegemoetkomen aan de lokale besturen, aangezien deze vandaag het grootste deel van de zwerfvuilkosten dragen.

4. VERDER TRAJECT

Dit voorontwerp van decreet zal na een eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse regering voor advies worden voorgelegd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINAraad) en de Vlaamse Toezichtscommissie.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid en het decreet van 23 december 2011 betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (MINAraad), met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.
- 3° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Vlaamse Toezichtcommissie, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen.

BIJLAGEN

- voorontwerp van decreet
- memorie van toelichting met concordantietabellen
- advies Inspectie van Financiën
- begrotingsakkoord

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal Demir